

॥ ଶ୍ରୀ ॥

ଅଥ ଶ୍ରୀ ତ୍ରିବିକ୍ରମପଂତିତାଚାର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁତ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣପଂତିତାଚାର୍ଯ୍ୟବିରଚିତଃ

॥ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ବିଜୟଃ ॥

୯. ନବମଃ ସର୍ଗଃ

ଚୋଦୟଂତମଥ ଗଂତୁମାଦରାତ ତତ୍ର ଧର୍ମଜମଜଂ ପ୍ରଣମ୍ୟ ସଃ |

ସୌଖ୍ୟତୀର୍ଥକବିଲୋକନାୟକୋ ବେଦନାୟକପୁରସ୍ବରୋ ଯୁୟୌ ॥ ୯.୧ ॥

ଆଶ୍ରମାଂତରମବାପ୍ୟ କୃଷ୍ଣତଃ ଶ୍ରାବ୍ୟମେଷ ସକଲଂ ଚ ଶୁଶ୍ରୁବାନ |

ଚିତ୍ତବୃତ୍ତିମନୁବୃତ୍ତିମାନ ଗୁରୋଃ ସାଧୁବେତ୍ୟ ଗମନୋନ୍ମୁଖୋଽଭବତ ॥ ୯.୨ ॥

ମଂଦହାସମୁଦୁସ୍ତୁଂଦରାନନଂ ବଂଦନାୟମଭିବଂଦ୍ୟ ସପ୍ତତିମ |

ପ୍ରାଞ୍ଜମୌଲିମଣିରଭ୍ୟନୁଞ୍ଜୟା ତସ୍ୟ ତାବଦଗମନ୍ତୁହାମତିଃ ॥ ୯.୩ ॥

ତସ୍ୟ ବଳଭତମାଃସ ବାସଭୂଃ ମାନସାତ ପୃଥୁଲମାନସସ୍ୟ ନୋ |

ନାତ୍ୟଜତ କ୍ଷଣମପି ହ୍ୟସାବିଦଂ ନୈଷ ନାଥବିରହୀ ତତୋଽଭବତ ॥ ୯.୪ ॥

ବୀରଦୃଷ୍ଟିକୃତସିଂହବିଭ୍ରମଃ ଶାଂତଦୃଷ୍ଟିକୃତଶାଂତସମ୍ବଦଃ |

ତତ୍ରତତ୍ର ପଥି ପଥ୍ୟବିଭ୍ରମଃ ପର୍ବତାଦବତତାର ସର୍ବଧୀଃ ॥ ୯.୫ ॥

ବାନରେଂଦ୍ର ଇବ ତୀର୍ଣ୍ଣବାରିଧିଃ ବାସୁଦେବ ଇବ ରତ୍ନରାଜବାନ |

ଭୀମସେନ ଇବ ସୁନବର୍ଯ୍ୟହୃଦ୍ଭିର୍ଭୂତିଂ ସ୍ବଜନମାନିନାୟ ସଃ ॥ ୯.୬ ॥

ଅଗ୍ନିଶର୍ମାମୁଖପଂଚଶୈର୍ଦ୍ଧିଜୈଃ ଅନ୍ନମାହୃତମଲଂ ପୃଥକ ସମମ ।
କୃଷ୍ଣମାଦଦୟାମିତ୍ୟବିସ୍ମୟଃ କୃଷ୍ଣମତ୍ତୁମଲମେଷ ହି କ୍ଷୟେ ॥ ୯.୭ ॥

ବ୍ୟାସଦେବହୃଦୟାତିବଳଭଂ ବାସୁଦେବମଗଣୟସଦ୍ଭୁଷମ ।
ସାଧୟତ ସକଲଦୋଷବର୍ଜିତଂ ଜ୍ଞାନଭକ୍ତିଦମନଂତସୌଖ୍ୟ ଦମ ॥ ୯.୮ ॥

ଉକ୍ତମୁକ୍ତମଭିଧେୟମୁତ୍ତମଂ ବେଦବାକ୍ୟମନୁବାଦୟନ୍ନୁହୁଃ ।
ବ୍ୟଂଜୟତ ସ୍ତୁତିବଚୋଭିରଂଜସା ତସ୍ୟ ଚାର୍ଯ୍ୟମତିୟୁକ୍ତୟୁକ୍ତିମତ ॥ ୯.୯ ॥

ବାଲସଂଘମପି ବୋଧୟଦ ଭୃଶଂ ଦୁର୍ନିରୂପବଚନଂ ଚ ପଂଡିତୈଃ ।
ଅପ୍ରମେୟହୃଦୟଂ ପ୍ରସାଦବତ ସୌମ୍ୟକାଂତି ଚ ବିପକ୍ଷଭୀଷଣମ ॥ ୯.୧୦ ॥

ଅସ୍ତଦୁଷଣମବଂଧଭାଷଣଂ ଲକ୍ଷିତଂ ସକଲଲକ୍ଷଣୈଃ ସମମ ।
ମାନନୀୟମପି ନାକିନାୟକୈଃ ରୂପମନ୍ୟଦିବ ଧନ୍ୟମାତ୍ମନଃ ॥ ୯.୧୧ ॥

ଏକବିଂଶତିକୁଭାଷ୍ୟଦୁଷକଂ ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ରଗଣଭାଷ୍ୟମଭୃତମ ।
ଅପ୍ୟଦୁଷ୍ୟମତନୋଦନଂତଧୀଃ ଭୂତଭାବିଭବଦାତ୍ମିଃ କ୍ବଚିତ ॥ ୯.୧୨ ॥

ଗାଂଗମଂଗଲତରଂଗଭଂଗଦପ୍ରାଂତସୁଶ୍ରୀହରିବେଶ୍ମକୃଷ୍ଣମଃ ।
ୟୁକ୍ତୈକତମବର୍ଣ୍ଣଲେଖକଃ ସତ୍ୟତୀର୍ଥ ଇହ ଭାଷ୍ୟମାଲିଖତ ॥ ୯.୧୩ ॥

ତତ୍ର ଦେବମଭିର୍ଦ୍ୟ ଯାତବାନ ସ୍ଵାମିନୋ ବଚନଗୌରବାଦ ଦ୍ରୁତମ |
ସାନୁଗୋ ବିବିଧଭୂରତୀତ୍ୟ ଗୋଦାବରୀତଟମଗାଦଲେଶଧୀଃ || ୯.୧୪ ||

ପ୍ରାଞ୍ଜବିଭ୍ରମୟମାପୁମାଗତୈଃ ପଂଡିତୈର୍ଦ୍ଦିନବଶାଖିଭିଃ ଶୁଭୀଃ |
ପ୍ରସ୍ତୁତା ଅଭିଦଧୌ ପରୀକ୍ଷକୈଃ ଷଟ ଚ ତତ୍ର ସମୟାନଶଂତୟତ || ୯.୧୫ ||

ତେ ପୃଥକ୍ପଥଗମ୍ ସ୍ଵଶାଖୟା ଦର୍ଶନେନ ଚ ପରୀକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଜିତାଃ |
ସର୍ବବିତ ଦ୍ରୁମସି ମୁଖ୍ୟତଃ କବେ ନାସ୍ତି ତେ ସଦୃଶ ଇତ୍ୟଥାରୁବନ || ୯.୧୬ ||

ୟସ୍ତୟୀସକଲପକ୍ଷଶିକ୍ଷକଃ ତତ୍ର ସଂସଦି ବରିଷ୍ଠସମ୍ରତଃ |
ଶୋଭନୋପପଦଭଜନାମକଃ ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟମନମଦ୍ଘୁମୁଦା || ୯.୧୭ ||

ୟସ୍ତୁ ତାର୍କିକଶିଖାମଣିଃ ସୁଧୀଃ ବର୍ତ୍ତମାନସମୟାନ ନିରାକରୋତ |
ବେଦଭାରତପୁରାଣନିଷ୍ଠିତୋ ଭାଷ୍ୟମେତଦଶୃଣୋତ ସ ମଧୁତଃ || ୯.୧୮ ||

ନାପରେଷୁ ରତିମାୟୟୌ କ୍ଵଚିଦ ଭାଷ୍ୟମଭୂତମିଦଂ ସ ଶୁଶ୍ରୁବାନ |
ନାରବିଂଦମକରଂଦମାପ୍ରବାନ ଅଛପିତ ଇବ ବାଂଛତୀତରତ || ୯.୧୯ ||

ତତ୍ରତତ୍ର ସ ସୁସଭାସୁ ଭାସୁରୋ ନଂଦିତୀର୍ଥସମୟୋକ୍ତୟୁକ୍ତିଭିଃ |
ବାଦିନୋ ବିଶକଲୟ୍ୟ ତାନ ସମାକ୍ରମ୍ୟ ବାଚମୁଚିତାମୁଦାହରତ || ୯.୨୦ ||

ତୂର୍ଣ୍ଣକୃଦ୍ଧିବିଧିଶଂଖତୂର୍ଣ୍ଣକଃ ତୂର୍ଣ୍ଣନାୟ ବହୁଧାଂପ୍ୟଶକୁବନ |

ଅତ୍ୟଜଦ ବିଫଳଧୀଃ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣା ବର୍ତ୍ତବାର୍ଜନନର୍ଥ ମପ୍ୟହୋ || ୯.୨୧ ||

ଅପ୍ରମେୟମତିଶାସ୍ତ୍ରମୀଦୃଶଂ ଯୁଷ୍ଟ୍ୟଜତ୍ୟପନତଂ ସୁଦୁର୍ଲଭମ |
ତସ୍ୟ ତୁଲ୍ୟମତିରେଷ ଦୁର୍ଜନୋ ନାଥବାଃସ୍ୟ ସଦୃଶୋଃସ୍ତି ନୀଚଧୀଃ || ୯.୨୨ ||

କୋଽପି ତଂ ଗୁଣବିଶେଷବିଜ ବିକ୍ରୀୟ ଭୂରିଧନମାପ ପୁରୁଷଃ |
ନ ହ୍ୟନର୍ଥଗୁଣମୂଲ୍ୟମାପ୍ୟତେ ଭାଗ୍ୟଦୈବମିହ ଯୋଗ୍ୟତାନୁଗମ || ୯.୨୩ ||

ବ୍ୟକ୍ତମୁନୁତିମିତୋଽପ୍ୟୟଂ ଜନଃ ତସ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଲଭତେଶିଲଂ ଫଳମ |
ସ୍ତୋକମାନସତୟା ତତୋ ବ୍ରଜେତ ତସ୍ୟ ହଂତ ପୁରୁଷସ୍ୟ ତୁଲ୍ୟତାମ || ୯.୨୪ ||

କ୍ରୀତବାନ ନରପତିର୍ମିହାଦରଂ ସାଦରଂ ପୁନରୁଦାରଚେଷ୍ଟିତଃ |
ଅର୍ଚ୍ଚୟନ୍ ସତତମାପ ସଂପଦୋ ଯା ନ ତା ବଚନତିଉଗୋଚରାଃ || ୯.୨୫ ||

ଶାସ୍ତ୍ରକଳ୍ପକତରୋରମୁଷ୍ୟ କଃ ପ୍ରାପ୍ତୁୟାତ ସକଲମପ୍ୟହୋ ଫଳମ |
ୟୁଷ୍ଟମୁଖମଗୁଣଂ ବିତଂବୟେଦ ଇତ୍ୟଦୀୟଂ ସ ଜନାନରଂଜୟତ || ୯.୨୬ ||

ନେଦୃଶୈଃ କବିଭିରେବ କେବଲଂ ହଂତ ପୂଜ୍ୟଚରଣୋଽଭ୍ୟପୂଜ୍ୟତ |
ଶର୍ବଶକ୍ରଗୁରୁପୂର୍ବଦୈବତୈଃ ଅପ୍ୟଲଂ ସୁସମୟୋଽସ୍ତମୋସ୍ତବେ || ୯.୨୭ ||

ନିମ୍ନଭୂରିବ ସତୀଃ ପ୍ରଜା ବ୍ରଜନ ବାରିଦର୍ତ୍ତୁରଶନୈରପୂରି ସଃ |
ପ୍ରାଜ୍ୟତାପହରଦର୍ଶନାଂବୁନା ତୁଂଗଦେଶମିବ ଦୁର୍ଜନଂ ତୁ ନୋ || ୯.୨୮ ||

କର୍ମଭିଃ ସକଲଲୋକକୌତୁକୈଃ ମାନିତଃ ପଥି ଜନୈଃ ସମାଗତଃ |
ସନ୍ନମାମ ଶିବନାମକୀର୍ତ୍ତନଂ ରାଜତାସନପୁରେ ବିରାଜିତମ || ୯.୭୯ ||

ଅରୁ୍ୟତପ୍ରମତିରରୁ୍ୟତପ୍ରିୟଂ ତଂ ଦଶପ୍ରମତିମାଗତଂ ତଦା |
ବଂଦମାନମବଲୋକ୍ୟ ଯାଂ ମୁଦଂ ପ୍ରାପ୍ତବାଂସ୍ତଦବଧିର୍ନ ବିଦ୍ୟତେ || ୯.୮୦ ||

ପ୍ରୀତିମାର୍ଯ୍ୟୟତିରୁଞ୍ଜମାଂ ପୁରା ପ୍ରେଷିତାପ୍ରତିମଭାଷ୍ୟଦୃଶ ଯୁୟୌ |
ଅପ୍ୟତୋଽତିଶୟିନୀଂ ଶୁଚିସ୍ଥିତଂ ତଂ ବିଲୋକ୍ୟ ସୁଚିରାଦ ଦିଦୃଷିତମ || ୯.୮୧ ||

ପୂର୍ଣ୍ଣଦୃଷ୍ଟିଜଲଧେର୍ଗୃହୀତବାନ ଭାଷ୍ୟସଂଜ୍ଞମମୃତଂ ସୁଖାବହମ |
ଚିତ୍ରମେଷ ଯୁଚିରାଦ୍ଭୁନାଘନୋ ଗ୍ରାହୟଂଶ୍ଚ ମନୁଜାନ ମୁମୋତ ନୋ || ୯.୮୨ ||

ସାନୁନୀତିରଥ ନୀତିମାନୟଂ ଭାଷ୍ୟସଦ୍ଭୁଶଗଣାନବର୍ଣୟତ |
ଶୋଭନାୟ ଗୁରବେ ସ୍ଵଭାବତଃ କାଲତଃ କୁମତଲୀନବୁଦ୍ଧୟେ || ୯.୮୩ ||

ଉକ୍ତିଭିଷ୍ମସସକୃତ ସୁୟୁକ୍ତିଭିଃ ବୋଧୟନ ବହଳଧୀଃ ପ୍ରସଂଗତଃ |
ସ୍ତେୟସୋ ଭିଷଗିବାସ୍ୟ ହୃଦ୍ଘତଂ ମୂଲଦୋଷମରୁଚେରତିଂତୟତ || ୯.୮୪ ||

ଦକ୍ଷପକ୍ଷବିହୃତେନ ତାତୟନ ଭାଷୟନ ସମଧିକସ୍ଵରଶ୍ରିୟା |
ହଂସରାଟ କଲିମଲଂ ନିରାକରୋଦେକଦୃଷ୍ଟିମିବ ମାନସାଦ ଗୁରୋଃ || ୯.୮୫ ||

ନିକ୍ଷଳକମିବ ଚନ୍ଦ୍ରମଂତଲଂ ପୁଂତରୀକମିବ ପୁଂଲତାଂ ଗତମ |
ବୀରି ଶୀରଦମିବ ପ୍ରସାଦବତ ଚିତ୍ତମରୁପତମତେର୍ଭୂଶଂ ବଭୌ || ୯.୩୬ ||

ଆନନଂଦ ସ ହି ମଧୁଶାସ୍ତ୍ରମାକର୍ଣ୍ଣୟନ କୁସମୟାଗ୍ରହୀ ପୁରା |
ମୋହପୀତଲବଣୋଦକୋ ମୁହୁଃ ପ୍ରାକ ପିପାସୁରମୃତଂ ପିବନ୍ତିବ || ୯.୩୭ ||

ବିସ୍ତୃତାଂତରବିୟୁତୁଦୌ ଯତୀ ଆସ୍ୟତାଂ ସୁସମୟପ୍ରକାଶନାତ |
ତୌ ଯଥା ବିଧୁରବୀ ଅହୋ ଅହୋରାତ୍ରମପ୍ୟୁରୁତମୋ ନୃମୋହକମ || ୯.୩୮ ||

ସଜ୍ଜନାନ ସହ ମହାଦରେଣ ନରନ ପାପିନାଂ ପ୍ରକୃତିତୋଽପ୍ରିୟାକୃତି |
ଦାରୁଣାଘଗଣଦାରଣଂ ସ୍ଥ ସ ଗ୍ରାହୟତ୍ୟପି ସୁଦର୍ଶନହୟମ || ୯.୩୯ ||

ନନ୍ଦନନ୍ୟଶରଣାମ୍ଭନାଂ ସତାଂ ସିଦ୍ଧିବିଘ୍ନମୁଖଦୋଷଭେଷଜମ |
ଐକଦଳଦୟୋଦୟାଦୟଂ ରୂପ୍ୟପୀଠପୁରଗଃ କଦାଚନ || ୯.୪୦ ||

ଗୋପିକାପ୍ରଣୟିନଃ ଶ୍ରିୟଃପତେଃ ଆକୃତିଂ ଦଶମତିଃ ଶିଳାମୟୀମ |
ଶିଷ୍ୟକୈସ୍ତ୍ରିତତୁରୈର୍ଜିଲାଗୟେ ଶୋଧୟନ୍ତିହ ତତୋ ବ୍ୟଗାହୟତ || ୯.୪୧ ||

ସ୍ପର୍ଶନାଭଗବତୋଽତିପାବନାତ ସନ୍ନିଧାନପଦତାଂ ଗତାଂ ହରେଃ |
ତ୍ରିଂଶଦୁଦ୍ୟତନରୈଃ ସୁଦୁର୍ଧରାଂ ଲୀଳୟାଂନୟଦିମାମସୌ ମଠମ || ୯.୪୨ ||

ମଂଦହାସମୁଦୁସୁଂଦରାନନଂ ନଂଦନଂଦାନମତୀଂଦ୍ରିୟାକୃତିମ |

ସୁଂଦରଂ ସ ଇହ ସନ୍ନ୍ୟାସାପୟଦ ବଂଦ୍ୟମାକୃତି ଶୁଚିପ୍ରତିଷ୍ଠୟା || ୯.୪୩ ||

ମାନିନୋଽପି ହି ବଶୀଚକାର ଯୋ ଦୈବତପ୍ରତିଭୟାଃଃମ୍ନଃ ଖଲଃ |
ୟାୟୁଜୁକଗୁଣମାମ୍ନଃ ସ୍ଵରନ ଯୋ ଜରାଘଟିତଗୋତ୍ର ଉଚ୍ୟତେ || ୯.୪୪ ||

ଆମ୍ନଃ ପ୍ରିୟତମକ୍ରତୋରମ୍ଠ ପାପପୁରୁଷମଭେତ୍ୟ ଘାତୁକମ |
ତଂ ନିରସ୍ୟ ଜନମପ୍ୟଧାହିତଂ ସର୍ବଭୂଧରସମର୍ଥପୁର୍ବକମ || ୯.୪୫ ||

ବିଶ୍ଵବିସ୍ଵୟକରଃ ସ୍ଵତେଜସା ବଂଦ୍ୟମାନଚରଣଃ ପୁନର୍ଜନୈଃ |
ଚିତ୍ରଦିଗ୍ଵିଜୟକୀର୍ତ୍ତ୍ୟକୀର୍ତ୍ତମାନ ମୋଦୟନ୍ନନୁଦିନଂ ନିଜାଃ ପ୍ରଜାଃ || ୯.୪୬ ||

ବାସୁଦେବଦୟିତୋ ମହିଷଧୀଃ ବାସୁଦେବମଥ ସାଧୁୟାଜୟତ |
ଧର୍ମସୁନୁମିବ ଧାର୍ମିକଂ ପୁରା ଭୀମମୂର୍ତ୍ତିରୟମେବ ଭୃସୁରମ || ୯.୪୭ ||

ୟାଜ୍ୟୟା ସମୁଚିତାନୁବାକ୍ୟୟା ସପ୍ରବର୍ଣ୍ୟବିଭୈରଭିଷ୍ଠଭୈଃ |
ବିଶ୍ଵଭେତୁରନୁଜୋଽତ୍ର ହୋତୃତାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦୈବତତତୀରତୋଷୟତ || ୯.୪୮ ||

ସ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ନିଶିତା ନିଶୀତଧୀଃ ବୈଶ୍ଵଦେବବରଣସ୍ତସଂତତୀଃ |
ରାକ୍ଷସାସୁରନିରାସକୃତ ସୁରାନ ବୀରବର୍ଯ୍ୟ ଇବ ଭାଗମାପୟତ || ୯.୪୯ ||

ବାୟୁନା ତ୍ରିରପି ପୁର୍ବପାୟିନା ସର୍ବଦୈବତଜିତା ତରସ୍ଵିନା |
ୟୋଽପରୋକ୍ଷବପୁଷାଽପ୍ୟପେକ୍ଷିତଃ କୋଽତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣୟତି ତଂ ମହାକ୍ରତୁମ || ୯.୫୦ ||

ବ୍ରହ୍ମବେଦନନିବିଷ୍ଣୁଚେତସାଂ କର୍ମ ତତ୍ର କରଣାଂତରଂ ଭବେତ |
ଜ୍ଞାପୟନ୍ତିତି ପରାମ୍ଭେଦକଃ କର୍ମ ଧର୍ମମପି ସ ହ୍ୟତୀକରତ || ୯.୫୧ ||

ୟାନିୟାନି ଚରିତାନି ଯାନିୟାନୀରିତାନି ଚ ମନୋହରାଣ୍ୟହୋ |
ତାନିତାନି ଚ ବିତାନିଚେତସୋ ବିଶ୍ୱବିସ୍ମୟକରାଣି ଭାଂତି ହି || ୯.୫୨ ||

ସରସ୍ୱତୀର୍ତ୍ତୁଭିକରୀଃ ଶରୀରିଣାଂ ଅତୀତ୍ୟ ବହୁୀଃ ସମତୀତଗୋତ୍ରକଃ |
ପୁରେବ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟମାପଦଶ୍ରମଂ ପୃଥୁପ୍ରବୋଧଃ ପୁନରୁତ୍ତମାଶ୍ରମମ || ୯.୫୩ ||

ସହଭୋଗମନନ୍ୟଲଭ୍ୟମସ୍ତୈ ହନୁମଦୁପବତେ ଦଦୌ ପୁରା ହି |
ଅନବେକ୍ଷ୍ୟ ପରଂ ସ୍ୱଭୀଷ୍ଟକର୍ତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରତିଦାତୁଂ ହରିରୈଧୟତ ତମେବ || ୯.୫୪ ||

ପ୍ରଣମ୍ୟ ଗୁରୁମାଦରାଦଥ ନିୟୋଗତୋ ଯୋଗ୍ୟତଃ
ସ ତସ୍ୟ ଜଗତାଂ ହିତଂ ବିଦଧତୋ ଗତଃ ସାନୁଗଃ |
ମହିଷ୍ଠଦୟୋ ମହାମହିମସିଂଧୁରାନଂଦତୋ
ନିଜୈରଭିଗତୋନମଦ ରଜତପୀଠବାସଂ ହରିମ || ୯.୫୫ ||

|| ଇତି ଶ୍ରୀମହାବିକ୍ରମାଦିଲକ ଚିତ୍ରିକ୍ରମପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟସୁତ
ନାରାୟଣପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟବିରଚିତେ ଶ୍ରୀମଧ୍ୱଜିଜୟେ
ଆନଂଦାଂକିତେ ନବମଃ ସର୍ଗଃ ||